

יום ה', ח' בתשרי תשע"ד (12 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ואלה ימי השבוע ש-(י)היה...

אתמול, יום רביעי, **ז' בתשרי** בשנת תשל"ט – [8 אוקט' 1978], נפטר אליהו ששון, מראשי הציבור הספרדי בארץ, מוותיקי המדינאות והדיפלומטיה, הציונית והישראלית, ושר (בתפקידים שונים) בממשלת ישראל.

ששון נולד ב-1902 בעיר דמשק שבסוריה (אז באימפריה העות'מאנית). למד בבית ספר כ"ח בדמשק וסיים את לימודיו באוניברסיטת סן-ז'וזף בביירות. בנעוריו, החל בשנת 1918, פעל במסגרת התנועה הערבית הלאומית ועבד כעורך מטעם עיתון ערבי-יהודי בשם "אל חייאת". בשנת 1920 עלה ששון לארץ ישראל. ששון היה דיפלומט ואיש ציבור ישראלי. כיהן כראש המחלקה הערבית בסוכנות היהודית (1933–1948), מנהל מחלקת המזרח התיכון במשרד החוץ (1948–1950), ציר בטורקיה (1950–1952), שגריר באיטליה (1953–1960) ובשווייץ (1960–1961), חבר הכנסות השישית והשביעית מטעם המערך (נובמבר 1965–ינואר 1974) ושר הדואר (נובמבר 1961–ינואר 1967) והמשרטה (ינואר 1967–דצמבר 1969) בממשלת ישראל.

[במאי 1981 החל בנו, **משה ששון**, לכהן כשגריר ישראל (הראשון) במצרים, שירת בתפקיד זה במשך שבע שנים. במהלך כהונתו ששון הבן התמודד עם תגובות מצרים לאחר תקיפת ישראל את הכור הגרעיני בעיראק, עם ההתנקשות בנשיא מצרים, אנואר סאדאת, במהלכה היה נוכח ששון ביצע הכבוד בעת המצעד הצבאי, ששון חולץ על ידי מאבטחיו הישראליים, הוכנס לרכב שהוסרו ממנו סימני הזיהוי הישראליים ונמלט מהמקום ...]

[ויקיפדיה]

היום, יום חמישי, **ח' בתשרי**, בשנת תש"ב [29 ספט' 1941] - במלחמת העולם השנייה, התחיל טבח יהודי קייב **בבאבי יאר**, גיא ליד העיר, על ידי הנאצים ועוזריהם. במהלכו נרצחו כ-100 אלף מיהודי קייב במשך כשנה.

בעת הכיבוש הנאצי, בספטמבר 1941, חיו בקייב 60 אלף יהודים, לאחר ש-100,000 הצליחו להימלט. בסוף אותו חודש נרצחו בבאבי-יאר 33,800 יהודים כנקמה על פיצוצם של בניינים בעיר שנתפסו בידי הצבא הגרמני. לאחר סיומה של מלחמת העולם השנייה התברר, שאת הפיצוצים ביצעה חוליה של הנ.ק.וו.ד. (המשרטה החשאית הסובייטית). תושבי העיר היהודים הובאו לבית הקברות היהודי בבאבי יאר, הצטוו להתפשט, נורו בקבוצות של עשר על מדרגה בקיר הגיא וגופותיהם נפלו לעמק.

20 שנה לאחר מכן, "בסוף מארס 1961 ביקר יבגני יבטושנקו עם עוד מספר סופרים בבאבי יאר שבקייב. לעיניהם התגלה מראה מזוועה: לא רק "אין מצבה" – המקום נהפך למזבלה. שם במקום כתב יבטושנקו את השיר [הנ"ל] והקריא אותו בערב שירה בקייב. השתררה דממה. מהאולם יצאה אשה זקנה, ניגשה למשורר, אמרה: "אני שרדתי שם, בבאבי יאר" ונשקה לו את היד. בהמשך בוטלו כל ההופעות של יבטושנקו בקייב.

כשחזר למוסקבה, הביא יבטושנקו את השיר לעיתון "ליטרטורנאיה גאזטא". העורך הראשי קוסולאפוב התייעץ עם אשתו והחליט לפרסם את השיר מיד. לשאלה למה התייעץ איתה, ענה קוסולאפוב: הרי ברור שאחרי הפרסום יפטר אותי, ולא רציתי להפתיע את אשתי כי ממחר אני מובטל. כך באמת קרה.

השיר הזה אולי לא הטוב ביותר שנכתב ברוסית במאה ה-20 – אך בוודאי [הוא] המפורסם ביותר. צריך רק להזכיר כי הוא זכה לשלוש הלחנות: של סרגי ניקיטין, אלכסנדר דולוב וגם – מקרה יוצא דופן! – לסימפונייה "באבי יאר" של דמיטרי שוסטקוביץ'.

"כי-ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו." [ויקרא ט"ז 30]

מתוך התפילה ליום הכיפורים

כניסת השבת/יום הכיפורים	(ב"ש): 18 ²⁸	(י-ם): 18 ¹²	(ת"א): 18 ²⁸	(חיפה): 18 ¹⁹
צאת השבת/יום הכיפורים	(ב"ש): 19 ²⁵	(י-ם): 19 ²²	(ת"א): 19 ²⁴	(חיפה): 19 ²⁴

= שבת שלום וגמר חתימה טובה! =

הדף מוקדש לפדיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל

יום ה', ח' בתשרי תשע"ד (12 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

האנטישמים מכל הסוגים ירו ביטושנקו טילי שנהא: "איך אתה מעז להיקרא רוסי אם שכחת את עמך". אבל – יש לציין – היו רבים שתמכו בו, למרות היעדר סימפתיה לשיר מהממסד. רבים מהם היו אנשים רוסים – כמו העורך קוסולאפוב, והמלחינים שוסטקוביץ' וניקיטין, וכמו יבטושנקו עצמו...
זה קרה בדיוק לפני 50 שנה.

[מקור]

באבי יאר / יבגני יבטושנקו / עברית: זאב גיזל

על באבי יאר אין מצבות, אין כלום מדרון תלול – אנדרטה מעל פצע אני ירא. אני מרגיש קדום כמו היהודים עצמם, כמו עם הנצח אני לוחש: עברי אנוכי. לארץ הנאור אני פוסע, שנייה אחת – ועל הצלב גוע המסמרים עדין בתוכי	בבנאליסטוק – אני הוא ילד רך. הדם זורם, כאילו תעלה. צוהלת כל נבחרת הפנדק, מחממים בודקה הזולה. מפה, נזרק, אני – חסר אונים ומתחנן לשוא "תפסיקו, די!" "תציל את רוסיקה, הרג יהודונים!" והם... אונסים את אמא מול עיני	אחי הרוסים! ידוע לי: כבוד לכל אומה יש בלבנו אך איך קרה, שהמגנלים לכל מעשיהם נצלו את שמנו? את טוב הלב ארצי סמלה תמיד. אך בלי הסוס, בלי שום קריצה או קמט בשם יפה "ברית צממית רוסית" כך את עצמם בנו האנטישמים!	על באבי יאר הדשא מרשרש והעצים עומדים כמו במשקרת
שום מאורע את כל זה לא ישכח! ועוד ישמע "אינטרנציונל" שלם ברגע הנפלא שעוד נגיע – אחרון האנטישמים יעלם! אין גנים יהודים בתוף דמי, אבל שנוא אני ברע הארסי לאנטישמים, כמו כל יהודי ומשום כך – אני הוא הרוסי!	על באבי יאר הדשא מרשרש והעצים עומדים כמו במשקרת		

מחר, יום ששי, ט' בתשרי בשנת תשי"א – [20 ספט' 1950] מצרים סגרה את תעלת סואץ בפני שייט לישראל וממנה. התקבלה החלטה ע"י הליגה הערבית להדק את חגורת החרם הכלכלי על ישראל.
בין סעיפי ההחלטה:
- חל איסור על מדינות ערב לחתום או פספורטים הנושאים ויזות ישראליות.

"כי-ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו." [ויקרא ט"ז 30]

מתוך התפילה ליום הכיפורים

כניסת השבת/יום הכיפורים	(ב"ש): 18 ²⁸	(י-ם): 18 ¹²	(ת"א): 18 ²⁸	(חיפה): 18 ¹⁹
צאת השבת/יום הכיפורים	(ב"ש): 19 ²⁵	(י-ם): 19 ²²	(ת"א): 19 ²⁴	(חיפה): 19 ²⁴

= שבת שלום וגמר חתימה טובה! =

הדף מוקדש לפדיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל

יום ה', ח' בתשרי תשע"ד (12 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

- כן היא אוסרת על אוניות הנוסעות לישראל או באות מישראל לעגון בנמלים ערביים.
- כן החליטה הליגה להכין "רשימה שחורה" של כל האוניות העובדות עם ישראל או חשודות בקשרים עם ישראל. האוניות שב"רשימה השחורה" לא תקבלנה מטעני יבוא או יצוא למדינות ערב...
- ההחלטה כוללת גם איסור מעבר בתעלת סואץ לאוניות הנושאות מזון או כל מטען אחר לישראל.

מידע רקע בסוגיה נמצא במאמר מעמיק ומרתק: "המאבק שנשכח – ישראל, מצרים וחופש השיט בתעלת סואץ 1967-1957" [מקור] – איתן ברק, בייחוד ב-עמ' 81-84.

ביום שבת קודש, י' בתשרי, 40 שנה לפרוץ מלחמת יום הכיפורים (תשל"ד – 1973).
הרבה דיו נשפך ואולי עוד יישפך להעלאת זכרונות מאותם הימים הקודרים בתולדות המדינה הצעירה. אין בכוונתנו להתחרות איתם, אלא אך להזכיר דבר שלמדתי אז שהיה בשבילי ובשביל השקפת עולמי המתהווה/המתבשל משמעותי ביותר.

בימים שלאחר יום כיפור, בימי חג הסוכות הבעל"ט, פורסמה בכלי התקשורת העולמית תמונה של חייל נוטל את לולבו עם ארבעת המינים ליד טנק אי-שם בסיני. די הופתעתי לראותה, וניגשתי לרב הקהילה שלנו (טרם עלינו ארצה, זה יבוא רק שנתיים לאחר מכן...) עם שאלה: "איך ייתכן", שאלתי, "שבאמצע מלחמה כה קשה, ועם חבריו של אותו חייל אולי נופלים מסביבו, הוא יכול לחשוב על משהו אחר, חשוב ככל שיהיה כמו לקיים מצוות החג?!" כמובן, לא ידעתי להעריך את המצב האמיתי בשטח, ועוד לא חוויתי אירוע כמו מלחמה, אך מהמרחק שלי גם במקום גם בזמן, המראה הזה היה בעיניי בלתי-נתפס.
תגובתו של הרב היתה קולעת כפי שהיתה פשוטה: "ברוך השם", אמר, "שלעם היהודי יש לוח שנה, הקובע בשביל כלל ישראל את ימי השמחה כפי שהוא קובע בשבילנו גם ימי האבל כמו תשעה באב. אילו היינו צריכים לחכות עד שנרגיש שמחים – לאור תהפוכות ההיסטוריה שחוזה עם ישראל – מי יודע אם בכלל היינו זוכים להגיע ליום כזה?"

לכן, כאשר המלחמה נמשכה לתוך ימי חג הסוכות ואף מעבר לזה – איך אמר בן-גוריון: נילחם כאילו אין חג ונקיים את מצוות החג כאילו אין מלחמה...

וכדי להזכיר לנו שגם עם הסיום המפתיע (לעומת הפתיח) של מלחמה זו, טרם הגענו לנחלה ולמנוחה -

ביום ראשון, י"א בתשרי ה'תשנ"ז [24 בספט' 1996] - היום בו מנהרת החשמונאים חוברה למנהרות הכותל, מעשה שהיווה סמן לפתיחת מהומות מנהרת הכותל בימים שלאחר מכן.

עד שנת 1996 היו מנהרות הכותל ללא מוצא, וכל המבקרים בהן הגיעו עד הרחוב המרוצף, ושם שבו על עקבותיהם. התנהלות זו יצרה עומס וקשיי תעבורה במעברים הצרים, ובשל כך הוחלט לפתוח פתח יציאה בחלק הצפוני של המנהרות, כדי לאפשר לקהל לזרום החוצה באופן מסודר. בברית הסטורית, השוכנת בקצה מנהרות הכותל, אותר

"כִּי-בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לָטֶהַר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ." [ויקרא ט"ז 30]

מתוך התפילה ליום הכיפורים

כניסת השבת/יום הכיפורים	ב"ש: 18 ²⁸	י-ם: 18 ¹²	ת"א: 18 ²⁸	חיפה: 18 ¹⁹
צאת השבת/יום הכיפורים	ב"ש: 19 ²⁵	י-ם: 19 ²²	ת"א: 19 ²⁴	חיפה: 19 ²⁴

= שבת שלום וגמר חתימה טובה! =

הדף מוקדש לפדיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.

אבא קובנר, 1978

עדות ראיה בסרטון (youtube): [מהומות מנהרת הכותל](#)

△△△△△△△△△△△△△△△△△△△△

משה רבינו, כשעמד להתפלל על עם ישראל ולבקש עליהם רחמים, פתח בווידי' בו קרא:

"אנא חטא העם הזה חטאה גדלה ויעשו להם אלהי זהב." [שמות ל"ב 31]

הדף מוקדש לפדיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל